2023/2418

26.10.2023 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/2418 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 18 октомври 2023 година

за създаване на Инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки (АУЕОПСП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 173, параграф 3 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([2]),

като имат предвид, че:

(1) На срещата си във Версай на 11 март 2022 г. държавните и правителствените ръководители от ЕС поеха ангажимент за укрепване на европейските отбранителни способности в контекста на руската агресивна война срещу Украйна. Те се споразумяха за значително увеличаване на разходите за отбрана, за разработване на допълнителни стимули за насърчаване на съвместните инвестиции на държавите членки в съвместни проекти и съвместното възлагане на поръчки за отбранителни способности, за допълнително инвестиране в способностите, необходими за провеждане на пълния спектър от мисии и операции, за насърчаване на полезните взаимодействия и стимулиране на иновациите, както и за укрепване и развитие на европейската отбранителна промишленост, включително на малките и средни предприятия (МСП).

(2) Необоснованото нахлуване на Русия в Украйна на 24 февруари 2022 г. и продължаващата ѝ военна агресия в Украйна ясно показват, че е от решаващо значение спешно да се предприемат действия за преодоляване на съществуващия недостиг. Възобновяването на военните действия с висока интензивност и на териториалните конфликти в Европа оказва отрицателно въздействие върху сигурността на Съюза и държавите членки и налага значително увеличаване на капацитета на държавите членки, за да се отстранят най-неотложните и критични дефицити, и по-специално утежнените от трансфера на отбранителни продукти към Украйна.

(3) Руската агресивна война срещу Украйна драстично подчерта необходимостта от адаптиране на Европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ) към структурните промени, от засилване на научноизследователската и развойна дейност на Съюза във военната област, от модернизиране на военното оборудване и от засилване на сътрудничеството между държавите членки в рамките на поръчките в областта на отбраната.

(4) На 18 май 2022 г. Комисията и върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“) представиха съвместно съобщение относно анализа на недостига на инвестиции в отбраната и бъдещите действия. В съвместното съобщение се подчертават последиците от годините на недостатъчно отделяне на средства за отбрана и се изтъква, че в сектора на отбраната на Съюза са налице дефицити по отношение на финансирането, промишлеността и способностите. В съвместното съобщение се подчертава, че възобновяването на военните действия в Европа е разкрило натрупване на дефицити и недостиг във военните запаси, както и намаляване на промишления производствен капацитет и ограничено съвместно възлагане на поръчки и сътрудничество. В съвместното съобщение също така се изтъкват дефицитите, които засягат непосредствено свободата на действие на въоръжените сили на държавите членки, както и неотложната необходимост от попълване на някои запаси, замяна на остаряло военно оборудване, например оборудването, проектирано или произведено в бившия Съветски съюз, и укрепване на стратегическите способности.

([1]) ОВ C 486, 21.12.2022 г., стр. 168.

([2]) Позиция на Европейския парламент от 12 септември 2023 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 9 октомври 2023 г.

(5) В съвместното съобщение се предлага и създаването на специален краткосрочен инструмент, разработен в дух на солидарност, чрез който държавите членки да бъдат стимулирани да провеждат на доброволна основа съвместни поръчки с цел преодоляване в дух на сътрудничество на най-неотложните и критични дефицити, и по-специално на възникналите в отговор на руската агресивна война срещу Украйна.

(6) Предложеният нов специален краткосрочен инструмент е предназначен да допринесе за засилване на съвместното възлагане на поръчки в областта на отбраната, а чрез свързано финансиране от Съюза — да спомогне и за укрепване на промишлените отбранителни способности на Съюза, включително чрез увеличаване на производството на отбранителни продукти. Той ще допринесе и за постигане на колективния целеви показател от 35 % от общите разходи за придобиване на оборудване за европейски съвместни поръчки за оборудване, определен от управителния съвет на Европейската агенция по отбрана през 2007 г.

(7) Ето защо укрепването на ЕОТИБ следва да залегне в основата на тези усилия. Все още са налице трудности и дефицити и продължава да съществува разпокъсаност, като това води до липса на достатъчно съвместни действия и на оперативна съвместимост на продуктите.

(8) Особената структура, условията за допустимост и критериите, установени в настоящия регламент, са специални за специалния краткосрочния инструмент и се определят от конкретните обстоятелства и настоящата извънредна ситуация.

(9) В настоящия контекст на пазара в областта на отбраната, белязан от повишена заплаха за сигурността и от реална перспектива за конфликт с висок интензитет, държавите членки бързо увеличават бюджетите си за отбрана и се насочват към извършването на сходни покупки на отбранителни продукти. Това доведе до равнище на търсене, което може да надвиши производствения капацитет на ЕОТИБ, който понастоящем е пригоден за производство в мирно време.

(10) В резултат на това може да се очакват значително нарастване на цените и по-дълги срокове за доставка, като това би могло да навреди на сигурността на Съюза и държавите членки. Отбранителната промишленост трябва да обезпечи необходимия производствен капацитет за обработване на поръчките, както и суровините и подкомпонентите от изключителна важност. В този контекст производителите е възможно да отдадат приоритет на големите поръчки, в резултат на което най-уязвимите държави потенциално остават изложени на риск, тъй като техният размер и финансовите им средства не им позволяват да правят големи поръчки.

(11) Настоящата геополитическа ситуация в държавите от източното съседство показа, че макар да следва да се избягва дублирането на усилия, диверсифицираният пазар в областта на отбраната може да допринесе за разнообразието от непосредствено достъпни на пазара продукти и следователно може да бъде от полза за адекватното удовлетворяване на неотложните потребности на държавите членки.

(12) Освен това следва да се положат усилия, така че увеличените разходи да доведат до много по-силна ЕОТИБ навсякъде в Съюза. Засилените инвестиции в национален план, направени без да има координация или сътрудничество, могат наистина да задълбочат разпокъсаността.

(13) С оглед на горепосочените предизвикателства и свързаните с тях структурни промени изглежда необходимо да се ускори приспособяването на ЕОТИБ с оглед на повишаването на нейната конкурентоспособност и ефективност в съответствие с член 173 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), като по този начин се допринесе за укрепването и реформирането на отбранителните промишлени способности на държавите членки. Преодоляването на недостига на промишлен капацитет следва да включва своевременно преодоляване на най-неотложните дефицити.

(14) Следва по-специално да се стимулират съвместните инвестиции и поръчки в областта на отбраната, тъй като с тези съвместни действия ще се гарантира, че необходимата промяна в ЕОТИБ се извършва в дух на сътрудничество, като се избягва по-нататъшната разпокъсаност и се увеличава оперативната съвместимост.

(15) За тази цел следва да бъде създаден специален краткосрочен инструмент за засилване на сътрудничеството между държавите членки на етапа на възлагането на поръчки в областта на отбраната (наричан по-нататък „Инструментът“). Инструментът следва да стимулира държавите членки да провеждат съвместни действия, и по-специално съвместно да възлагат поръчки за преодоляване на тези дефицити, като по този начин се повишава оперативната съвместимост и се укрепват и реформират техните промишлени отбранителни способности.

(16) Без да се засягат правомощията на бюджетния орган, ресурсите, разпределени за Инструмента, ще бъдат финансирани в рамките на съществуващата многогодишната финансова рамка, без да се засяга финансирането, за което вече са поети задължения по отношение на конкретни действия на Съюза.

(17) Инструментът следва да компенсира сложността и рисковете, свързани със съвместните поръчки, като същевременно позволява реализирането на икономии от мащаба в предприеманите от държавите членки действия за укрепване и модернизиране на ЕОТИБ, като се обръща специално внимание на МСП и дружествата със средна пазарна капитализация, като по този начин се повишават капацитетът, устойчивостта и сигурността на доставките на Съюза. Стимулирането на съвместните поръчки би довело и до намаляване на разходите във връзка с административната тежест и управлението на съответните системи по време на жизнения им цикъл. Инструментът следва да бъде придружен от усилия за укрепване на европейските пазари, услуги и системи в областта на отбраната и сигурността и за създаване на равни условия на конкуренция за доставчиците от всички държави членки. Съвместните поръчки на общия пазар за ЕОТИБ дават възможност за икономии от мащаба и осигуряват иновации и ефективност в производството и технологиите.

(18) Инструментът се основава на и е съобразен с дейността на работната група за съвместно възлагане на поръчки в областта на отбраната, създадена от Комисията и върховния представител и ръководител на Европейската агенция по отбрана в съответствие със съвместното съобщение от 18 май 2022 г., с цел да се координират изключително краткосрочните потребности от поръчки в областта на отбраната и да се работи с държавите членки и производителите от Съюза в областта на отбраната за подпомагане на съвместното възлагане на поръчки за попълване на запасите, по-специално в контекста на подкрепата, предоставяна на Украйна.

(19) Положението със сигурността в Европа изисква спешно да се обмисли как да се намали прекалената разпокъсаност чрез самостоятелни инициативи на Съюза и как да се свържат стратегически съответните инструменти. Инструментът е предназначен да осигурява съгласуваност със съществуващите инициативи на Съюза за сътрудничество в областта на отбраната, като например Плана за развитие на способностите, Координирания годишен преглед на отбраната, Европейския фонд за отбрана, както и постоянното структурирано сътрудничество, и да доведе до полезни взаимодействия с други програми на Съюза. Той е напълно съгласуван с амбицията, залегнала в Стратегическия компас за сигурност и отбрана. Когато е целесъобразно, могат да бъдат взети предвид и регионални и международни приоритети, включително установените в рамките на Организацията на Северноатлантическия договор, ако са в съответствие с приоритетите на Съюза и не препятстват участието на някоя държава членка или асоциирана държава, като при това се цели да се избягва излишното дублиране.

(20) Тъй като Инструментът има за цел да повиши конкурентоспособността и ефикасността на отбранителната промишленост на Съюза, за да се ползват от Инструмента, договорите за съвместни поръчки трябва да бъдат сключвани с изпълнители или подизпълнители, които са установени в Съюза или в асоциирани държави и върху които не се упражнява контрол от страна на неасоциирани трети държави или субекти от неасоциирани трети държави. Във връзка с това контролът върху изпълнител или подизпълнител следва да се разбира като способността за упражняване на решаващо влияние върху изпълнител или подизпълнител, пряко или косвено - чрез един или повече междинни правни субекти. Освен това, за да се гарантира защитата на интересите на Съюза и държавите членки в областта на сигурността и отбраната, инфраструктурата, съоръженията, активите и ресурсите на изпълнителите и подизпълнителите, участващи в съвместната поръчка, които се използват за целите на тази поръчка, следва да се намират на територията на държава членка или на асоциирана държава.

(21) При определени обстоятелства следва да бъде възможно да се допусне дерогация от принципа, че върху изпълнителите и подизпълнителите, участващи в съвместна поръчка, подкрепяна от Инструмента, не може да се упражнява контрол от страна на неасоциирани трети държави или субекти от неасоциирана трета държава. В този контекст изпълнител или подизпълнител, установен в Съюза или в асоциирана държава и контролиран от неасоциирана трета държава или субект от неасоциирана трета държава, следва да може да участва като изпълнител или подизпълнител, участващ в съвместната поръчка, ако са изпълнени строги условия, свързани с интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната, както е установено в рамките на общата външна политика и политика на сигурност съгласно дял V от Договора за Европейския съюз (ДЕС), включително по отношение на укрепването на ЕОТИБ.

(22) Освен това, процедурите за съвместно възлагане на поръчки и договорите следва да включват и изискване отбранителния продукт да не подлежи на ограничение от неасоциирана трета държава или от субект от неасоциирана трета държава, което да ограничава възможността на държавите членки да използват този отбранителен продукт. В спешни случаи, когато капацитетът на ЕОТИБ да запълни най-неотложните и критични дефицити в запасите на държавите членки не е достатъчен или когато ЕОТИБ не е в състояние да предостави необходимите отбранителни продукти в подходящ срок, това изискване не следва да се прилага, ако продуктите,

които са предмет на поръчката, са били използвани преди 24 февруари 2022 г. във въоръжените сили на по-голямата част от държавите членки, участващи в съвместната поръчка. Когато се прилага тази дерогация, участващите в съвместните поръчки държави следва да проучат дали е осъществима замяната на компонентите, водещи до ограничението, с компоненти, за които не се прилагат ограничения, от Съюза или асоциирани държави.

(23) Безвъзмездните средства, предоставени по линия на Инструмента, следва да бъдат под формата на финансиране, което не е свързано с разходите, и следва да се основават на постигането на резултати по отношение на работни пакети и етапни или крайни цели на процеса по съвместно възлагане на поръчки, така че да се постигне необходимият стимулиращ ефект.

(24) За да се гарантират еднакви условия за прилагане на настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия във връзка с приемането на многогодишната работна програма с цел определяне на приоритетите за финансиране и приложимите условия за финансиране. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([3]).

(25) За да се постигне стимулиращ ефект, равнището на участието на Съюза за всяко действие следва да може да бъде диференцирано въз основа на фактори като комплексността на съвместната поръчка, характеристиките на сътрудничеството или броя на участващите държави членки или асоциираните държави, или включването на допълнителни държави членки или асоциирани държави в съществуващи сътрудничества, но не следва да надхвърля 15 % от общия бюджет на Инструмента и следва да бъде ограничено до таван от 15 % от прогнозната стойност на договора за съвместна поръчка за консорциум от държави членки и асоциирани държави. Поради по-високите разходи, които обикновено са свързани с провеждането на процедури за възлагане на поръчки, включващи по-голям брой изпълнители или водещи до прехвърляне на закупеното оборудване към трети държави, този таван следва да бъде увеличен на 20 % от общия бюджет и на 20 % от прогнозната стойност на договора за съвместна поръчка за консорциум от държави членки и асоциирани държави, когато Украйна или Молдова са един от получателите на допълнителни количества по действието за възлагане на поръчката, или когато най-малко 15 % от прогнозната стойност на договора за съвместна поръчка се разпределят на МСП или дружества със средна пазарна капитализация като изпълнители или подизпълнители. Поръчки за допълнителни количества от отбранителни продукти за Украйна и Молдова следва да бъдат възможни със съгласието на участващите държави членки, като се има предвид особеното положение от гледна точка на сигурността на тези две държави кандидатки за членство в Съюза с оглед на агресивната война на Русия срещу Украйна.

(26) Държавите членки и асоциираните държави следва да определят агент по поръчките, който да възлага съвместни поръчки от тяхно име. Агентът по поръчките следва да бъде възлагащ орган съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 1 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([4]) и член 3, параграф 1 от Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([5]), установен в държава членка или в асоциирана държава, Европейската агенция по отбрана или международна организация.

(27) В съответствие с член 193, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ([6]) (наричан по-нататък „Финансовият регламент“) безвъзмездни средства могат да бъдат предоставени за действие, което вече е започнало, ако заявителят може да обоснове необходимостта от започване на действието преди подписването на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства. Агресивната война на Русия срещу Украйна предизвика драстична промяна в условията на пазара в областта на отбраната, към които ЕОТИБ трябва да се адаптира в условията на ограничено време. Предвид неотложността и сериозността на това адаптиране, както и наличието на риск от по-нататъшно разпокъсване на вътрешния пазар и на веригите на доставки на съответните

([3]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

([4]) Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

([5]) Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).

([6]) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

отбранителни продукти, бяха необходими незабавни действия от страна на държавите членки за започване на сътрудничество за съвместно възлагане на поръчки, за да се изпрати значим сигнал на пазара и ЕОТИБ. Поради това следва да бъде възможна финансова подкрепа от Съюза на ранен етап. Ето защо, чрез дерогация от член 193 от Финансовия регламент, в решението за финансиране следва да бъде възможно да се предвиди финансово участие за действия, които обхващат периоди с начало 24 февруари 2022 г., дори ако са започнали преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства, при условие че не са приключили преди подписването на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства.

(28) Настоящият регламент не засяга правилата, предвидени в Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([7]). Настоящият регламент обаче предвижда по-особени изисквания за допустимост. Директива 2009/81/ЕО предвижда, че държавите членки могат да включат в законодателството си възможността да предвиждат в документацията за поръчката изисквания, свързани със защитата на сигурността на доставките или сигурността на информацията. Настоящият регламент се основава на тези разпоредби от Директива 2009/81/ЕО и създава задължения за агента по поръчките във връзка с изискванията за допустимост, които да бъдат включени в документацията за поръчката. Такива задължения следва да имат предимство пред противоречащи им законодателни актове на държавата членка и асоциираните държави, в които е установен съответният агент по поръчките.

(29) Препоръка (ЕС) 2018/624 на Комисията ([8]) има за цел да улесни трансграничния достъп до пазара за МСП и предприятията, изпълняващи ролята на междинни звена, в сектора на отбраната. По-специално в препоръката държавите членки се призовават да използват възможностите за гъвкавост, осигурени от Директива 2009/81/ЕО, като например въведените в член 21 от нея, или възможностите, осигурени от засиленото използване на обособени позиции или електронни поръчки. В нея също така се призовава държавите членки да намалят административната тежест, свързана с поръчките, по-специално като се стремят към пропорционалност във връзка с искането за информация или критериите за подбор. В контекста на настоящия регламент агентите по поръчките, определени от държавите членки и асоциираните държави, следва да използват по най-добрия начин препоръките на Комисията при провеждането на действия за съвместно възлагане на поръчки, за да се гарантира справедлив достъп на МСП до получилите подкрепа поръчки.

(30) С настоящия регламент се определя финансов пакет за Инструмента за периода от 27 октомври 2023 г. до 31 декември 2025 г., който да представлява основната референтна сума по смисъла на точка 18 от Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси ([9]), за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.

(31) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([10]) и регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95 ([11]), (Евратом, ЕО) № 2185/96 ([12]) и (ЕС) 2017/1939 ([13]) на Съвета, финансовите интереси на Съюза се защитават посредством пропорционални мерки, включително мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, отстраняване и разследване на нередности, включително на измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) има правомощия да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна

([7]) Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76).

([8]) Препоръка (ЕС) 2018/624 на Комисията от 20 април 2018 г. относно презграничния достъп до пазара за поддоставчици и МСП в сектора на отбраната (ОВ L 102, 23.4.2018 г., стр. 87).

([9]) ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28.

([10]) Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

([11]) Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

([12]) Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

([13]) Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. На Европейската прокуратура се предоставя правомощието в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 да разследва и да преследва по наказателен ред престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, съгласно Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета ([14]). В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, следва да оказват пълно сътрудничество при защитата на финансовите интереси на Съюза, да предоставят необходимите права и достъп на Комисията, OLAF, Европейската прокуратура и Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939 — Европейската прокуратура, както и да гарантират, че всички трети лица, участващи в усвояването на финансови средства от Съюза, предоставят равностойни права.

(32) В съответствие с член 85, параграф 1 от Решение (ЕС) 2021/1764 на Съвета ([15]) лица и субекти, установени в отвъдморски страни и територии, имат право да получават финансиране при спазване на правилата и целите на Инструмента и евентуални договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната отвъдморска страна или територия.

(33) За целите на настоящия регламент отбранителни продукти следва да се разбират като продукти, попадащи в обхвата на Директива 2009/81/ЕО, както е предвидено в член 2 от същата директива, по-специално като видове продукти, включени в списъка на оръжията, боеприпасите и материалите с военно предназначение, утвърден с Решение 255/58 на Съвета ([16]) от 15 април 1958 г. Този списък включва единствено оборудване, което е проектирано, разработено и произведено за специфични военни цели. Въпреки това списъкът има общ характер и следва да бъде тълкуван в по-широк смисъл предвид развитието на технологиите, политиките относно поръчките и военните изисквания, водещи до разработването на нови типове оборудване, например въз основа на Общия списък на оръжията на Съюза. За целите на настоящия регламент понятието „отбранителни продукти“ следва да се разбира като включващо продукти, които въпреки че първоначално са били проектирани за гражданска употреба, на по-късен етап са били адаптирани за военни цели като оръжия, боеприпаси или материали с военно предназначение.

(34) Съгласно член 4, параграф 2 ДЕС националната сигурност остава отговорност единствено на всяка държава членка. Държавите членки определят помежду си реда и условията, приложими за защитата на класифицираната информация за целите на съвместните поръчки в съответствие с националните законови и подзаконови актове.

(35) Комисията защитава класифицираната информация на ЕС в съответствие с правилата относно сигурността, предвидени в Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията ([17]). В съответствие със Споразумението от 4 май 2011 г. между държавите членки на Европейския съюз, заседаващи в рамките на Съвета, относно защитата на класифицирана информация, която се обменя в интерес на Европейския съюз ([18]) и Решение 2013/488/ЕС на Съвета ([19]) държавите членки осигуряват степен на защита на класифицираната информация на ЕС, равностойна на предвидената в правилата за сигурност на Съвета, установени в Решение 2013/488/ЕС.

(36) Комисията следва да изготви доклад за оценка на Инструмента и да го представи на Европейския парламент и на Съвета не по-късно от 31 декември 2026 г. В доклада за оценка следва да се направи оценка на въздействието и ефективността на действията, предприети в рамките на Инструмента, като същевременно се мисли критично за начини за бъдещето осигуряване на всички компоненти, от които се нуждае веригата на доставки на Съюза в областта на отбраната с оглед на значението на правилата за сигурност на доставките и функционирането на ЕОТИБ. Освен това в доклада за оценка следва да се определят недостигът и критичните зависимости от неасоциирани трети

([14]) Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

([15]) Решение (ЕС) 2021/1764 на Съвета от 5 октомври 2021 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз, включително отношенията между Европейския съюз, от една страна, и Гренландия и Кралство Дания, от друга страна (Решение за отвъдморското асоцииране, включително Гренландия) (ОВ L 355, 7.10.2021 г., стр. 6).

([16]) Решение за определяне на списъка с продукти (оръжия, боеприпаси и материали с военно предназначение), за които се прилагат разпоредбите на член 223, параграф 1, буква б) — сегашен член 296, параграф 1, буква б) от Договора (док. 255/58). Протокол от 15 април 1958 г.: док. 368/58.

([17]) Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията от 13 март 2015 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 53).

([18]) ОВ C 202, 8.7.2011 г., стр. 13.

([19]) 2013/488/ЕС: Решение на Съвета от 23 септември 2013 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (ОВ L 274, 15.10.2013 г., стр. 1).

държави по отношение на суровините, компонентите и производствения капацитет, като се надгражда върху работата, предприета в контекста на Обсерваторията за технологии от критично значение. Докладът за оценка следва да послужи за основа на работата на Комисията по технологични пътни карти, включително смекчаващи мерки за преодоляване на този недостиг и тези критични зависимости.

(37) Настоящият регламент не засяга свободата на преценка на държавите членки в областта на политиката им относно износа на отбранителни продукти.

(38) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

(39) За да се даде възможност прилагането на настоящия регламент да започне възможно най-скоро, той следва да влезе в сила по спешност,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава краткосрочен инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки (наричан по-нататък „Инструментът“) за периода от 27 октомври 2023 г. до 31 декември 2025 г.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „съвместна поръчка“ означава поръчка, която се възлага съвместно от най-малко три държави членки;

2) „контрол“ по отношение на изпълнител или подизпълнител означава способността за упражняване на решаващо влияние върху изпълнител или подизпълнител, пряко или косвено - чрез един или повече междинни правни субекти;

3) „изпълнителна управленска структура“ означава орган на правен субект, назначен в съответствие с националното право и отчитащ се пред главния изпълнителен директор, когато това е приложимо, на който са възложени правомощия да определя стратегията, целите и цялостното ръководство на правния субект и който упражнява надзор и наблюдение над вземането на свързани с управлението решения;

4) „субект от неасоциирана трета държава“ означава правен субект, установен в неасоциирана трета държава, или ако е установен в Съюза или в асоциирана държава – чиито изпълнителни управленски структури са в неасоциирана трета държава;

5) „агент по поръчките“ означава възлагащ орган съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 1 от Директива 2014/24/ЕС и член 3, параграф 1 от Директива 2014/25/ЕС, който е установен в държава членка или в асоциирана държава, или Европейската агенция по отбрана, или международна организация, и е определен от държавите членки и асоциираните държави да възлага съвместни поръчки от тяхно име;

6) „отбранителни продукти“ означава продукти, които попадат в обхвата на Директива 2009/81/ЕО, както е посочено в член 2 от нея, включително бойно медицинско оборудване;

7) „класифицирана информация“ означава информация или материал, под каквато и да е форма, чието неразрешено разкриване би могло да навреди в различна степен на интересите на Съюза или на една или повече държави членки, и които носят гриф за сигурност на ЕС или съответстващ му гриф за сигурност, установен в Споразумението между държавите членки на Европейския съюз, заседаващи в рамките на Съвета, относно защитата на класифицирана информация, която се обменя в интерес на Европейския съюз ([20]);

8) „чувствителна информация“ означава некласифицирана информация и данни, които трябва да бъдат защитени срещу неразрешен достъп или разкриване въз основа на задължения, предвидени в правото на Съюза или националното право, когато е приложимо, или с цел защита на неприкосновеността на личния живот или сигурността на физическо или юридическо лице.

Член 3

Цели

1. Инструментът има следните цели:

а) насърчаване на конкурентоспособността и ефективността на европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ), включително МСП и дружествата със средна пазарна капитализация, за по-устойчив и сигурен Съюз, по-специално чрез ускоряване, посредством сътрудничество, на приспособяването на промишлеността към структурните промени, включително чрез създаването и увеличаването на производствения ѝ капацитет и създаване на възможност за трансгранично сътрудничество във веригите на доставки в целия Съюз, като по този начин се даде възможност ЕОТИБ да осигурява отбранителните продукти, необходими на държавите членки;

б) насърчаване на сътрудничеството в процесите на възлагане на поръчки в областта на отбраната между участващите държави членки, за да се допринесе за солидарността, да се предотвратят ефектите на изместване, да се повиши ефективността на публичните разходи и да се намали прекомерната разпокъсаност, което в крайна сметка да доведе до увеличаване на стандартизацията на системите за отбрана и до по-голяма оперативна съвместимост между способностите на държавите членки, като същевременно се запазят конкурентоспособността и разнообразието на продуктите, които са на разположение на държавите членки и във веригата на доставки.

2. Определените в параграф 1 цели се преследват, като се обръща внимание на укрепването и развитието на ЕОТИБ в рамките на Съюза, за да може да задоволи по-специално най-неотложните и критични потребности от отбранителни продукти, включително тези, които са възникнали или са се изострили в отговор на агресивната война на Русия срещу Украйна, като например изпращането на отбранителни продукти на Украйна, като се спазват целите на Стратегическия компас за сигурност и отбрана и се отчита работата на оперативната група за съвместно възлагане на поръчки в областта на отбраната. Това може да се постигне чрез попълване на запасите, които се изчерпват в резултат на трансфери на отбранителни продукти към Украйна, включително с налично на пазара оборудване, както и чрез подмяна на остаряло оборудване и укрепване на способностите.

Член 4

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на Инструмента за периода от 27 октомври 2023 г. до 31 декември 2025 г. е в размер на 300 милиона евро по текущи цени.

2. Финансовият пакет, посочен в параграф 1, може да се използва за техническа и административна помощ за изпълнението на Инструмента, като например дейности за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, включително институционални информационни и технологични системи.

([20]) ОВ C 202, 8.7.2011 г., стр. 13.

3. Ресурсите, разпределени на държавите членки в режим на споделено управление, могат, по искане на съответната държава членка, да бъдат прехвърлени към Инструмента при условията, посочени в съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета ([21]). Комисията изпълнява тези ресурси пряко в съответствие с член 62, параграф 1, първа алинея, буква а) от Финансовия регламент. Тези ресурси се използват в полза на съответната държава членка.

4. Бюджетните задължения за дейности, които надхвърлят една финансова година, могат да се разпределят за няколко години под формата на годишни вноски.

Член 5

Асоциирани държави

В Инструмента могат да участват членовете на Европейската асоциация за свободна търговия, които членуват в Европейското икономическо пространство (наричани по-нататък „асоциираните държави“), в съответствие с условията, предвидени в Споразумението за Европейското икономическо пространство.

Член 6

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Инструментът се изпълнява при условията на пряко управление в съответствие с Финансовия регламент.

2. Финансирането от Съюза се използва за стимулиране на сътрудничеството между държавите членки във връзка с постигането на целите, определени в член 3. Финансовото участие се определя, като се отчита сътрудничеството, с което се характеризират съвместните поръчки, и нуждата от постигане на стимулиращия ефект, необходим за насърчаване на сътрудничеството.

3. Чрез дерогация от член 193 от Финансовия регламент, финансовото участие може, когато това е необходимо за изпълнението на дадено действие, да обхваща действия, започнали преди датата на искането за финансово участие във връзка с даденото действие, при условие че тези действия не са започнали преди 24 февруари 2022 г. и не са приключили преди подписването на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства. Допустимите със задна дата действия трябва да отговарят на всички критерии за допустимост, предвидени в членове 8 и 9 от настоящия регламент.

4. Безвъзмездните средства при условията на пряко управление се предоставят и управляват в съответствие с дял VIII от Финансовия регламент.

Член 7

Използване на финансиране, което не е свързано с разходи

1. Безвъзмездните средства са под формата на финансиране, което не е свързано с разходите, съгласно член 180, параграф 3 от Финансовия регламент.

2. Размерът на участието на Съюза, определен за всяко действие, може да бъде определен въз основа на фактори като:

а) комплексността на съвместната поръчка, по отношение на която част от прогнозната стойност на договора за съвместна поръчка и опитът, придобит при подобни действия, може да послужи като първоначален аналог;

б) характеристиките на сътрудничеството, които е вероятно да доведат до по-добри резултати от гледна точка на оперативната съвместимост и до сигнали за дългосрочни инвестиции за промишлеността; или

([21]) Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

в) броя на участващите държави членки и асоциираните държави или включването на допълнителни държави членки или асоциирани държави в съществуващите сътрудничества.

3. Финансовото участие на Съюза за всяко действие не може да надвишава 15 % от сумата, посочена в член 4, параграф 1, и е ограничено до 15 % от прогнозната стойност на договора за съвместна поръчка за консорциум от държави членки и асоциирани държави.

4. Чрез дерогация от параграф 3 от настоящия член, финансовото участие на Съюза за всяко действие може да се равнява на максимум 20 % от сумата, посочена в член 4, параграф 1, и е ограничено до 20 % от прогнозната стойност на договора за съвместна поръчка, когато е изпълнено най-малко едно от следните условия:

а) Украйна или Молдова са един от получателите на допълнителни количества отбранителни продукти в рамките на действието за възлагане на поръчката, в съответствие с член 9, параграф 3;

б) най-малко 15% от прогнозната стойност на договора за съвместна поръчка се разпределя на МСП или на дружества със средна пазарна капитализация като изпълнители или подизпълнители.

Член 8

Допустими действия

1. Допустими за финансиране от Съюза по линия на Инструмента са само действия, които отговарят на всички посочени по-долу критерии:

а) те включват сътрудничество между допустимите субекти, посочени в член 10, за съвместно възлагане на поръчки, с които се задоволяват най-неотложните и критични потребности от отбранителни продукти и се изпълняват целите, посочени в член 3;

б) те включват ново сътрудничество, включително в съществуваща рамка, или разширяване на съществуващо сътрудничество с най-малко една нова държава членка или асоциирана държава;

в) те се осъществяват от консорциум от най-малко три държави членки;

г) те отговарят на допълнителните условия, предвидени в член 9.

2. Следните действия не са допустими за финансиране:

а) действия за съвместното възлагане на поръчки за стоки или услуги, които са забранени от приложимото международно право;

б) действия за съвместното възлагане на поръчки за смъртоносни автономни оръжия без възможност за пълноценен човешки контрол по отношение на решенията за избор на цел и предприемане на действия при употреба на сила срещу хора.

Член 9

Допълнителни условия за допустимост

1. Държавите членки и асоциираните държави, участващи в съвместните поръчки, определят с единодушие агент по поръчките, който да действа от тяхно име за целите на тези съвместни поръчки. Агентът по поръчките провежда процедури за възлагане на поръчки и сключва произтичащите от тях договори с изпълнители от името на участващите държави. Агентът по поръчките може да участва в действието като бенефициер и да действа като координатор на консорциума, и следователно може да управлява и комбинира средства от Инструмента и от участващите държави членки и асоциираните държави.

Настоящият регламент не засяга правилата относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, за доставки и за услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността, посочени в Директива 2009/81/ЕО.

2. Процедурите за възлагане на поръчки, посочени в параграф 1, се основават на споразумение, подписано между участващите държави членки и агента по поръчките при условията, установени в работната програма. В споразумението по-специално се определят практическите правила, уреждащи съвместните поръчки и процеса на вземане на решения относно избора на процедура, оценката на офертите и възлагането на поръчката.

3. В споразумението, посочено в параграф 2, може да бъде разрешено агентът по поръчките да възложи доставката на допълнителни количества от съответния отбранителен продукт за Украйна или Молдова. Това разрешение се одобрява с единодушие от държавите членки, участващи в съвместната поръчка.

Тези допълнителни правила относно поръчките не засягат приложимото право на Съюза и трябва да са в съответствие с националните законови и подзаконови актове на държавите членки, свързани с износа на свързани с отбраната продукти.

4. Процедурите за съвместно възлагане на поръчки и договорите включват изискванията за участието на изпълнителите и подизпълнителите, участващи в съвместната поръчка, предвидени в параграфи 5 – 12.

5. Изпълнителите и подизпълнителите, участващи в съвместната поръчка, трябва да са установени в Съюза и изпълнителните им управленски структури са в Съюза или в асоциирана държава. Те не подлежат на контрол от неасоциирана трета държава или от субект от неасоциирана трета държава, или - като друга възможност - са били подложени на скрининг по смисъла на Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета ([22]) и, когато е необходимо, на смекчаващи мерки, като се вземат предвид целите, определени в член 3 от настоящия регламент.

6. Чрез дерогация от параграф 5 от настоящия член, правен субект, установен в Съюза или в асоциирана държава и контролиран от неасоциирана трета държава или от субект от неасоциирана трета държава, може да участва в съвместната поръчка, ако предостави гаранции, проверени от държавата членка или асоциираната държава, в която е установен изпълнителят или подизпълнителят, участващ в съвместната поръчка. Тези гаранции съдържат уверения, че участието на изпълнителя или подизпълнителя, участващ в съвместната поръчка, няма да е в противоречие нито с интересите на Съюза и държавите членки в областта на сигурността и отбраната, определени в рамките на Общата външна политика и политика на сигурност съгласно дял V ДЕС, нито с целите, определени в член 3 от настоящия регламент.

7. Гаранциите, посочени в параграф 6 от настоящия член, могат да се основават на стандартизиран образец, осигурен от Комисията със съдействието на комитета, посочен в член 16, и са част от тръжните спецификации, за да се гарантира хармонизиран подход в целия Съюз. Гаранциите доказват по-специално, че за целите на съвместните поръчки са въведени мерки, така че да се гарантира следното:

а) контролът върху изпълнителя или подизпълнителя, участващ в съвместната поръчка, не се упражнява по начин, който да възпрепятства или ограничава способността му да изпълни поръчката и да постигне резултатите; както и

б) предотвратен е достъпът на неасоциирани трети държави или на субекти от неасоциирани трети държави до класифицирана информация, отнасяща се за съвместната поръчка, а участващите в съвместната поръчка служители и други лица разполагат с национални разрешения за достъп до класифицирана информация, издадени от държава членка или асоциирана държава в съответствие с националните законови и подзаконови актове.

8. Агентите по поръчките съобщават на Комисията приложените смекчаващи мерки по смисъла на Регламент (ЕС) 2019/452, посочени в параграф 5 от настоящия член, или гаранциите, посочени в параграф 6 от настоящия член. При поискване, на Комисията се представя допълнителна информация за приложените смекчаващи мерки или гаранциите. Комисията информира комитета, посочен в член 16 от настоящия регламент, за всяко съобщение в съответствие с настоящия параграф.

([22]) Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Съюза (ОВ L 79 I, 21.3.2019 г., стр. 1).

9. Инфраструктурата, съоръженията, активите и ресурсите на изпълнителите и подизпълнителите, участващи в съвместната поръчка, които се използват за целите на тази поръчка, трябва да се намират на територията на държава членка или на асоциирана държава. Ако изпълнителите или подизпълнителите, участващи в съвместната поръчка, не разполагат с налични алтернативи или съответна инфраструктура, съоръжения, активи и ресурси в Съюза или в асоциирана държава, те могат да използват своя инфраструктура, съоръжения, активи и ресурси, които са разположени или съхранявани извън територията на държавите членки или на асоциираните държави, ако използването им не противоречи на интересите на Съюза и държавите членки в областта на сигурността и отбраната и съответства на целите, определени в член 3.

10. Процедурите за съвместно възлагане на поръчки и договорите включват и изискване отбранителният продукт да не подлежи на ограничение от неасоциирана трета държава или от субект от неасоциирана трета държава пряко или непряко - чрез един или повече междинни правни субекти, което да ограничава възможността на държавите членки да използват този отбранителен продукт.

11. Чрез дерогация от параграф 10 и предвид геополитическата ситуация и неотложната необходимост от възлагане на поръчки за отбранителни продукти с подкрепата на Инструмента, изискването, посочено в параграф 10, не се прилага за неотложни и критични отбранителни продукти, при условие че са изпълнени и двете посочени по-долу условия:

а) държавите членки или асоциираните държави, участващи в съвместната поръчка, се задължават да проучат осъществимостта на замяната на компонентите, които водят до ограничението, с алтернативен, неподлежащ на ограничения компонент с произход от Съюза;

б) доставените отбранителни продукти са били използвани преди 24 февруари 2022 г. във въоръжените сили на по-голямата част от държавите членки, участващи в съвместната поръчка.

12. Разходите за компоненти с произход от Съюза или асоциирани държави не са по-ниски от 65 % от прогнозната стойност на крайния продукт. Не се допуска снабдяване с компоненти от неасоциирани трети държави, които противоречат на интереса на Съюза и държавите членки в областта на сигурността и отбраната, включително на зачитането на принципа на добросъседските отношения.

13. За целите на настоящия член „подизпълнители, участващи в съвместната поръчка“ означава всеки правен субект, който има критичен принос с уникални характеристики, които са от съществено значение за функционирането на даден продукт и на когото са разпределени най-малко 15% от стойността на поръчката.

Член 10

Допустими субекти

При условие че отговарят на критериите за допустимост, предвидени в член 197 от Финансовия регламент, допустими за финансиране субекти са:

а) публични органи на държавите членки;

б) публични органи от асоциирани трети държави;

в) агенти по поръчките.

Член 11

Критерии за предоставяне на финансиране

1. Комисията оценява предложенията въз основа на посочените по-долу критерии за предоставяне на безвъзмездни средства:

а) броя на държавите членки или асоциираните държави, участващи във всяка съвместна поръчка;

б) прогнозната стойност на съвместната поръчка;

в) представяне на приноса на действието за укрепването на конкурентоспособността и за адаптирането, модернизирането и развитието на ЕОТИБ, за да може тя да задоволи по-специално на най-неотложните и критични потребности от отбранителни продукти съгласно член 3, параграф 2, включително по отношение на срока на доставка, наличностите и доставките;

г) доказателства за приноса на действието за попълване на запасите, включително тези, които са изчерпани в резултат на отговора на агресивната война на Русия срещу Украйна, за подмяната на остаряло оборудване и за укрепването на способностите съгласно член 3, параграф 2;

д) степента на приноса на действието за засилване на сътрудничеството между държавите членки или асоциираните държави, по-специално чрез пропорционалното споделяне на техническите и финансови рискове и възможности въз основа на истинска концепция за сътрудничество, както и оперативната съвместимост на продуктите, закупени съгласно настоящия регламент;

е) приноса на действието за преодоляване на пречките пред съвместните поръчки;

ж) степента на приноса на действието за конкурентоспособността и адаптирането на ЕОТИБ към структурни промени, включително технологични промени, чрез, наред с другото, предвиденото създаване или увеличение на производствения капацитет, запазването на производствен капацитет и сигурността на доставките;

з) участието на МСП и дружества със средна пазарна капитализация;

и) установяването на ново трансгранично сътрудничество между изпълнителите и подизпълнителите във веригите на доставки в рамките на Съюза;

й) качеството и ефикасността на плановете за изпълнение на действието.

2. Работната програма съдържа допълнителни подробности относно прилагането на критериите за предоставяне на безвъзмездни средства, предвидени в параграф 1, включително приложимата относителна тежест. В работната програма не се определят индивидуални прагове.

3. Комисията представя на комитета, посочен в член 16, доклада за оценка на поканата за представяне на предложения. Комисията представя на заявителите подробен доклад за резултатите от оценката на тяхното предложение.

Член 12

Работна програма

1. Инструментът се изпълнява чрез многогодишна работна програма, както е посочено в член 110 от Финансовия регламент (наричана по-нататък „работната програма“).

2. Комисията приема работната програма чрез акт за изпълнение. Актът за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 3.

3. В работната програма се посочват:

а) минималният финансов размер на действията за съвместно възлагане на поръчки;

б) ориентировъчният размер на финансовата подкрепа за действия, извършвани от минималния брой държави членки съгласно изискванията на член 8, параграф 1, буква в);

в) стимулите за възлагане на поръчки с по-висока стойност и за включване на допълнителни държави членки или асоциирани държави в съществуващо сътрудничество;

г) общият размер на участието на Съюза за всеки приоритет за финансиране;

д) описание на действията, включващи сътрудничество за целите на съвместните поръчки;

е) прогнозната стойност на съвместната поръчка;

ж) процедурата за оценка и подбор на предложенията;

з) описание на етапните цели, които са изготвени по такъв начин, че да се отбележи значителен напредък в изпълнението на действията, резултатите, които трябва да бъдат постигнати и свързаните с тях суми, които трябва да бъдат изплатени;

и) механизми за проверка на етапните цели, посочени в буква з), изпълнението на условията и постигането на резултатите; и

й) методите за определяне и, когато е приложимо, коригиране на сумите.

4. В работната програма се определят приоритети за финансиране в съответствие с потребностите, посочени в член 3, параграф 2. Тези приоритети за финансиране имат за цел да гарантират наличието на достатъчни количества от най-неотложните и критични отбранителни продукти, за да се запълнят най-неотложните дефицити в способностите, както е посочено в раздел 4 от съвместното съобщение относно анализа на недостига на инвестиции в отбраната и бъдещите действия.

Член 13

Прилагане на правилата относно класифицираната информация и чувствителната информация

1. В рамките на обхвата на настоящия регламент:

а) държавите членки и асоциираните държави, участващи в съвместна поръчка, определят помежду си правилата, приложими за защитата на класифицираната информация за целите на съвместната поръчка в съответствие с националните законови и подзаконови актове;

б) всяка държава членка гарантира, че осигурява степен на защита на класифицираната информация на ЕС, която е равностойна на степента, гарантирана от правилата на Съвета относно сигурността, установени в Решение 2013/488/ЕС;

в) Комисията осигурява защита на класифицираната информация на ЕС, получена във връзка с Инструмента, в съответствие с правилата относно сигурността, установени в Решение (ЕС, Евратом) 2015/444.

2. Комисията създава защитена система за обмен, за да улесни обмена на класифицирана информация и чувствителна информация между Комисията и държавите членки и асоциираните държави, както и, когато е целесъобразно, със заявителите и получателите. Системата е съобразена с националните разпоредби на държавите членки относно сигурността.

Член 14

Мониторинг и докладване

1. Комисията извършва мониторинг на прилагането на Инструмента и представя на Европейския парламент и на Съвета доклади за постигнатия напредък. Комисията въвежда необходимия за тази цел механизъм за мониторинг.

2. До 31 декември 2026 г. Комисията изготвя доклад за оценка на въздействието и ефективността на действията, предприети съгласно Инструмента (наричан по-нататък „докладът за оценка“), и го представя на Европейския парламент и на Съвета.

3. Въз основа на консултации с държавите членки и основните заинтересовани страни в доклада за оценка се оценява напредъкът към постигането на целите, определени в член 3. В него се оценяват възможните пречки пред функционирането на Инструмента, и по-специално приносът на Инструмента за:

а) сътрудничеството между държавите членки и асоциираните държави, включително създаването на ново трансгранично сътрудничество;

б) участието на МСП и дружества със средна пазарна капитализация в действията;

в) създаването на ново трансгранично сътрудничество между изпълнителите и подизпълнителите във веригите на доставки в рамките на Съюза;

г) укрепването на конкурентоспособността и адаптирането, модернизирането и развитието на ЕОТИБ, за да може тя да задоволи по-специално на най-неотложните и критични потребности от отбранителни продукти;

д) общата договорна стойност на съвместните поръчки за най-неотложните и критични отбранителни продукти, ползващи се с подкрепа по линия на Инструмента.

4. Въз основа на наличните данни, получени от агента по поръчките, като например проучванията за осъществимост, съгласно член 9, параграф 11, буква а), и когато е приложимо, на работата, предприета в контекста на Обсерваторията за технологии от критично значение, в доклада за оценка се посочват недостигът и критичните зависимости от неасоциирани трети държави по отношение на продуктите, доставяни с финансова подкрепа по линия на Инструмента. Докладът за оценка служи за основа на работата на Комисията по технологични пътни карти, включително смекчаващи мерки за преодоляване на този недостиг и тези критични зависимости. Комисията разглежда възможността за предлагането на мерки за смекчаване на недостига и критичните зависимости от неасоциирани трети държави в контекста на Европейския фонд за отбрана, като, когато е целесъобразно, обмисля критично начините за бъдещето осигуряване на всички компоненти, необходими във веригата на доставки на ЕОТИБ.

5. Изискванията за докладване по отношение на държавите членки не засягат националните законови и подзаконови и актове, нито член 346 ДФЕС.

Член 15

Информация, комуникация и публичност

1. Без да се засягат приложимото право на Съюза или национално право и разпоредбите за защита на класифицирана информация и чувствителна информация, получателите на финансиране от Съюза посочват неговия произход и гарантират видимостта на финансирането от Съюза, по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.

2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на Инструмента, предприетите по Инструмента действия и постигнатите резултати.

3. Финансовите ресурси, разпределени за Инструмента, допринасят за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с целите, определени в член 3.

Член 16

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. Европейската агенция по отбрана се кани в качеството на наблюдател да представя на комитета мнения и експертни становища. Европейската служба за външна дейност също се кани да съдейства на комитета.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 17

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 18 октомври 2023 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	J. M. ALBARES BUENO